

Τα τελευταία χρόνια «μας προέκυψε» εσφαλμένη σύνταξη του ρήματος «αφορώ» (με τη σημερινή σημασία του, αναφέρομαι σε, σχετίζομαι με, έχω σχέση με, έχω δουλειά με, ενδιαφέρω) ενός ρήματος που έχει ενσωματωθεί στην καθομιλουμένη και χρησιμοποιείται από μερικά εκατομμύρια Έλληνες (πεπαιδευμένους ή μη) με συγκεκριμένη νεοελληνική σύνταξη δηλαδή με άμεσο αντικείμενο σε πτώση αιτιατική. Ακούγονται και γράφονται λοιπόν, φράσεις όπως «αυτό το θέμα δεν αφορά σε εμένα», «η απαγόρευση του καπνίσματος αφορά μόνο στους δημόσιους χώρους», που είναι λανθασμένες, αντί των ορθών «αυτό το θέμα δεν με αφορά», «η απαγόρευση του καπνίσματος αφορά μόνο τους δημόσιους χώρους». Σύμφωνα με το λεξικό του Δ. Δημητράκου, πρωταρχικά, στα αρχαία ελληνικά, αφορώ (=από+ορώ) εσήμαινε «βλέπω κάτι από μακράν, και δη αφ' υψηλού, διακρίνω καλώς, αγναντεύω» και η σύνταξή του ήταν με αιτιατική (αφορώ τι). Νεότερη σημασία του αφορώ ήταν «παρατηρώ, στρέφω τους οφθαλμούς, αποβλέπω, αποσκοπώ» και με αυτήν την σημασία η σύνταξή του ήταν «αφορώ εις τι». Αυτή η σημασία έχει διατηρηθεί μέχρι σήμερα με την ανάλογη σύνταξη (αφορώ σε κάτι), αλλά σε πολύ περιορισμένη χρήση, αντ' αυτής χρησιμοποιούνται τα ρήματα αποβλέπω, αποσκοπώ, κ.α. Σήμερα, όμως σε πολύ διαδεδομένη χρήση είναι το αφορώ με τη σημασία που είπαμε στην αρχή «αναφέρομαι σε, έχω σχέση με κ.τ.λ.» και σύνταξη με αιτιατική (αφορώ κάτι= αναφέρομαι σε κάτι, αφορώ κάποιον= αναφέρομαι σε κάποιον).

Συνοψίζοντας θεωρούμε ότι ο κανόνας μπορεί να διαπιστωθεί ξεκάθαρα:

Χρήση:

αφορώ= αναφέρομαι σε, έχω σχέση με, ενδιαφέρω
αφορώ= αποσκοπώ, αποβλέπω

Σύνταξη με:

αιτιατική
σε + αιτιατική

Χωρίς το «αφορώ»

Το θέμα αυτό **δεν είναι δική σου δουλειά**
Δεν μας ενδιαφέρουν οι πολιτικές σου πεποιθήσεις
Ο κανόνας αυτός **δεν αναφέρεται σε** όλες τις περιπτώσεις
Σχετικά με την υπόθεσή σου όλα προχωρούν κανονικά
Η ενέργεια αυτή **αποσκοπεί στον** εκφοβισμό του μάρτυρα
Η αναβολή αυτή **έχει σκοπό** να κερδηθεί χρόνος

Με το «αφορώ»

Το θέμα αυτό **δεν σε αφορά**
Δεν μας αφορούν οι πολιτικές σου πεποιθήσεις
Ο κανόνας αυτός **δεν αφορά** όλες τις περιπτώσεις
Όσον αφορά* (ή **σε ό,τι αφορά**) την υπόθεσή σου όλα προχωρούν κανονικά
Η ενέργεια αυτή **αφορά στον** εκφοβισμό του μάρτυρα
Η αναβολή αυτή **αφορά στο** να κερδηθεί χρόνος

Από την περιοδική έκδοση «ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ» της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)